

A GKI Gazdaságkutató Zrt. előrejelzése 2014-re

A magyar gazdasági számára **jó hír**, hogy a sok átmeneti, pozitív tényező nyomán növekedési szempontból a 2014-es év az elmúlt évekhez képest kiugróan jónak tűnik. A **rossz hír** viszont az, hogy az elkövetkező évekhez képest is! (Már csak a beérkező EU-támogatások elkerülhetetlen, markáns csökkenése következtében is.)

A **világgazdasági** növekedés 2014-ben – kétéves lassulás után – gyorsul, megközelíti a 2011. évi dinamikát, de nem éri el a globális pénzügyi és gazdasági válságot megelőző időszakét. Az USA és az EU eltérő pályára kerül: a Fed már a mennyiségi lazítás kivezetésén dolgozik, az EU-ban viszont most erősödik a monetáris lazítás. Az EU súlyos intézményi-személyi és integrációs kihívások előtt áll. Világszerte erősödik a nacionalizmus. Oroszország és Kína növekvő világpolitikai szerepre törekszik, s erre sem az USA, sem pedig az EU nincs felkészülve. Az energiaellátás biztonsága érdekében az EU-ban növelni kell a gázkészleteket.

A **gazdasági várakozások** az EU-ban a 2013. évi jelentős javulás után 2014-ben már csak igen szerény mértékben emelkedtek. A GKI-Erste konjunktúraindex a választások előtti másfél éves, szinte töretlen és látványos javulás után másfél évtizedes csúcsra ért, májusban azonban csökkent, majd júniusban stagnált.

A magyar gazdaság elmúlt években mutatott gyenge növekedési teljesítményét főleg a **befektetési környezet, így a jogbiztonság romlása** magyarázza. Ebben nincs pozitív változás. A növekedés jelenlegi gyorsulása **főleg átmeneti** tényezők: a választási gazdaságpolitika és az EU-támogatások beömlésének következménye. Ezek nagyságrendjét a GKI korábban alábecsülte, ez magyarázza növekedési előrejelzésünk emelését és inflációs prognózisunk csökkentését. Magyarország nemzetközi megítélése javult, de magas adósság-megújítási szükséglete, alacsony potenciális növekedése és az európai normáktól számos vonatkozásban eltérő szabályozási és intézményrendszere miatt továbbra is negatív. A hitelminősítők még a kilátások javításához sem látták elégségesnek az eredményeket.

2014-ben – részben a mesterségesen leszorított infláció hatására – a keresetek reálértéke 2,5%-kal (a közfoglalkoztatottak nélkül 4%-kal), a nyugdíjaké 2%-kal emelkedik, a reáljövedelmek pedig 3%-kal nőnek. A **fogyasztás** nyolc éve nem látott ütemben, 2%-kal bővül, de még így is 2%-kal elmarad a tíz évvel korábitól, s csak 0,5%-kal haladja meg a 2010. évit.

Az **állóeszköz-felhalmozás** 2010-2012 között összesen mintegy 18%-kal csökkent, 2013-ban viszont 5,9%-kal bővült. Idén **8% körüli növekedés** várható. Az átmeneti gyorsulást főleg az EU források által gerjesztett állami infrastruktúra-fejlesztés, valamint az autóiipari beruházások folytatódása magyarázza. A beruházási ráta a 2013. évi 18%-ról 2014-ben 19%-ra emelkedik. A beruházások szintje 2014-ben 7%-kal marad el a tíz évvel korábitól és csak 4%-kal haladja meg a 2010. évit.

2014 I. negyedévében – igen alacsony bázishoz képest – a magyar GDP hét éve nem látott mértékben, 3,5%-kal emelkedett, s az EU-ban is csak a lengyel és a román adat volt magasabb. Az ipar és az építőipar dinamikája jelentősen meghaladta az átlagot, míg a szolgáltatásoké elmaradt attól. Az év során az I. negyedévhez képest már nem várható érdemi bővülés, így az év egészében a **GDP 2,5%-os növekedése várható**. A GDP idei szintje így is csak kb. 7%-kal fogja meghaladni a tíz évvel korábit. Abban, hogy a belföldi felhasználás viszont kb. 8%-kal elmarad az egy évtizeddel korábitól, a

külső egyensúly kényszerű javítása és a külkereskedelmi cserearányok romlása tükröződik (noha e tíz év alatt a GDP mintegy 20%-át kitevő nettó EU-támogatás is érkezett az országba).

A **foglalkoztatottak** száma 2014-ben statisztikailag látványosan emelkedik, a munkanélküliség pedig tovább csökken. De mindkét folyamatban főleg a közmunkán (és csak kis részben az üzleti szférában) foglalkoztatottak számának növekedése játszik szerepet.

2014 I. negyedévében folytatódott a vállalati és lakossági **hitelállomány** évek óta tartó leépülése, a hitel-portfólió minőségének romlása, a banki nyereség csökkenése. A Kúria elvi állásfoglalása ésszerű kompromisszumot valószínűsít egy nagyon bonyolult helyzetben, de a lakossági devizahitelek kapcsán várható kormányzati döntések így is további többszáz milliárd forintos terhet rónak a bankokra.

A GKI előrejelzése szerint 2014-ben is **3% alatt** lesz a GDP-arányos **államháztartási hiány**. Ehhez azonban 100-200 milliárd forintos kiigazításra lesz szükség. Az államháztartás finanszírozásában emelkedik a forint aránya. Az **államadósság** GDP-hez viszonyított aránya – 2013-hoz hasonlóan – csak a kincstári számla vagy más állami tartalékok jelentős átmeneti leapasztásával lesz alacsonyabb az előző év végénél. Az államadósság valós és tartós csökkentése ilyen alacsony GDP-növekedés és infláció mellett nem lehetséges.

Az első öt hónapban összességében nem változott az **árszínvonal**, ezen belül áprilisban és májusban 0,1%-kal csökkent. Éves átlagban 0,5% körüli, esetleg ez alatti áremelkedés várható. A magyar kockázati felár jelentősen csökkent, de a forint **kamatfelára** és éves **leértékelődése** így is a legjelentősebb a szűkebb régióban, s nem változott bővli minőségünk sem.

A pénzügyi válság kikényszerítette gazdaságpolitikai kiigazítás hatására Magyarország **külső egyensúlya** radikálisan javult. A folyó fizetési és tökemérleg 2009 óta többletet mutat, ami 2014-ben a GDP több mint 6%-a lesz. A piacgazdasággal szembe menő, külfölditőke-ellenes és kiszámíthatatlan gazdaságpolitika miatt a külföldi tőke kiáramlóban van Magyarországról.

A magyar gazdaság számára komoly **kockázat** az orosz-ukrán helyzet esetleges további eszkalációja. Gondot okozhat – a Fed esetleg túl gyors lépései következtében – a nemzetközi pénzpiac kockázatvállalási hajlandóságának csökkenése. Hazai kockázat a befektetési környezet esetleges további romlása. Kedvezőbb helyzetet eredményezne viszont a gazdaságpolitika kiegyezés irányába történő markánsabb elmozdulása, illetve Magyarország befektetésre ajánlott országnak minősítése.

A magyar gazdasági évtizedes lecsúszása a régió országaihoz képest 2014-ben végre nem folytatódik. De a tartós kilábaláshoz szükséges **mélyreható változtatásokból szinte semmi** nem látható.

A GKI prognózisa 2014-re

	2012	2013	Előrejelzés 2014-re			
	tény		szeptember	december	március	június
BDP termelés	98,3	101,1	101,3	101,3	101,5	102,5
- Mezőgazdaság (1)	81,1	122,0	100	100	95	100
- Ipar (2)	98,7	99,8	102,5	102,5	102,5	104
- Építőipar (3)	93,7	107,4	105	105	106	112
- Kereskedelem (4)	98,3	99,7	102	102	102	103
- Szállítás és raktározás (5)	98,5	101,8	101	101	102	102,5
- Információ, kommunikáció (6)	103,3	100,4	102	102	102	103
- Pénzügyi szolgáltatás (7)	96,4	98,5	98	100	100	98
- Ingatlanügyletek (8)	98,1	96,8	101	100	100	100
- Szakmai, tudományos, műszaki, admin. tev.(9)	99,9	100,9	100	100	100	100
- Közigazgatás, oktatás, egészségügy (10)	101,6	101,4	100	100,5	102	102
- Művészet, szórakoztatás (11)	95,3	103,5	100	100	100	100
Magnővekedés (2)+(3)+(4)+(5)+(6)+(7)+(8)+(9)	98,6	100,1	101,7	101,8	101,8	102,8
BDP belföldi felhasználás	96,5	100,8	102	101,9	102	103,5
- Egyéni fogyasztás	98,3	99,9	101,5	101,5	101,5	102
- Állóeszköz-felhalmozás (beruházás)	96,3	105,9	102	102	104	108
Külkereskedelmi áruforgalom						
- Export	101,7	104,8	105	106	106	107
- Import	99,9	105,0	106	107	107	108,5
Fogyasztói árindex (előző év = 100)	105,7	101,7	102,5	102,1	101,3	100,5
Folyó fizetési és tőkemérleg együttes egyenlege						
- milliárd euró	3,5	6,3	4,7	4,7	5,5	6,2
- a GDP százalékában	3,6	6,4	4,6	4,6	5,6	6,2
Munkanélküliségi ráta (éves átlag)	10,9	10,2	10,8	10,6	9,2	8,5
Államháztartási egyenleg a GDP százalékában (ESA)	-1,9	-2,5	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9

Forrás: KSH, GKI

Gazdasági mutatók hároméves átlagos változása, 2011-2016 (százalék)

Év	GDP	Ipari GDP	Beruházás	Fogyasztás	Infláció
2011-13	0,3	-0,5	-1,4	-0,5	3,8
2014	2,5	4,0	8,0	2,0	0,5
2014-16	1,9	3,5	2,9	1,3	2,2

Forrás: KSH, GKI

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092. Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk: *Vértes András, Molnár László, Karsai Gábor*